

19.05.2022

Asia/3

§ 70

Hankintoihin liittyvän toimivallan siirtäminen rakentamispalveluliikelaitoksen sopimusmuutosten tekemisessä

HEL 2022-006394 T 00 01 00

Päätös

Rakentamispalveluliikelaitoksen johtokunta päätti vahvistaa Helsingin kaupungin rakentamispalveluliikelaitos Staran toimitusjohtajan ja yksikönjohtajien hankintavaltuusrajat sopimusmuutosten ja lisätilausten osalta seuraavasti ja oikeuttaa:

- Toimitusjohtajan päättämään sopimusmuutoksista ja lisätilauksista edellyttäen, ettei yksittäinen sopimusmuutos ylitä 800.000 euroa (alv 0 %), eikä hankintakokonaisuuden arvo, mukaan lukien alkuperäinen hankintasopimus ja siihen tehdyt muutokset ja lisätilaukset, huomioiden ylitä yhteensä viittätoista (15) prosenttia kyseisen hankintasopimuksen alkuperäisestä ennakoidusta arvosta.

Toimitusjohtajalla on em. viidentoista prosentin rajasta huolimatta kuitenkin oikeus vahvistaa sopimusmuutoksia ja tehdä lisätilauksia 800.000 euroon saakka (alv 0 %).

Lisäksi rakentamispalveluliikelaitoksen johtokunta päätti, ettei tämä päätös rajoita toimitusjohtajan oikeutta päättää sopimusmuutoksista tai lisätilauksista siihen summaan saakka, joka yhteenlaskettuna hankintasopimuksen alkuperäisen ennakoidun kokonaisarvon kanssa ei ylitä toimitusjohtajan hankintavaltuutta, joka tällä hetkellä on 800.000 euroa (alv 0 %).

- Yksikönjohtajan päättämään sopimusmuutoksista ja lisätilauksista edellyttäen, ettei yksittäinen sopimusmuutos ylitä 200.000 euroa (alv 0 %), eikä hankintakokonaisuuden arvo, mukaan lukien alkuperäinen hankintasopimus ja siihen tehdyt muutokset ja lisätilaukset, huomioiden ylitä yhteensä viittätoista (15) prosenttia kyseisen hankintasopimuksen alkuperäisestä ennakoidusta arvosta.

Yksikönjohtajalla on em. viidentoista prosentin rajasta huolimatta kuitenkin oikeus vahvistaa sopimusmuutoksia ja tehdä lisätilauksia 200.000 euroon saakka (alv 0 %).

Lisäksi rakentamispalveluliikelaitoksen johtokunta päätti, ettei tämä päätös rajoita yksikönjohtajan oikeutta päättää sopimusmuutoksista tai lisätilauksista siihen summaan saakka, joka yhteenlaskettuna hankintasopimuksen alkuperäisen ennakoidun kokonaisarvon kanssa ei ylitä

19.05.2022

Asia/3

yksikönjohtajan hankintavaltuutta, joka tällä hetkellä on 200.000 euroa (alv 0 %).

Esittelijä

toimitusjohtaja
Timo Martiskainen

Lisätiedot

Tanja Dickman, hankintalakimies, puhelin: 310 38821
tanja.dickman(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Hankintalain säännökset rajoittavat mahdollisuuksia tehdä hankintasopimukseen tai puitejärjestelyyn muutoksia sopimuskaudella, koska hankintasopimuksen tulee sopimuskaudella vastata kilpailutuksen ehtoja. Hankintalaki kieltää sellaiset olennaiset sopimusmuutokset, jotka muuttavat hankintasopimuksen luonnetta olennaisesti alun perin tehtyyn sopimukseen verrattuna. Hankintasopimusta tai puitejärjestelyä ei saa EU-kynnysarvot ylittävissä, sosiaali- ja terveyspalveluiden tai muiden erityisten palveluiden hankinnoissa taikka käyttöoikeussopimuksissa olennaisesti muuttaa sopimuskauden aikana ilman uutta hankintamenettelyä. Hankintalaissa on säädetty tarkemmin, millä edellytyksillä hankintasopimusta voidaan sen voimassaoloaikana muuttaa.

Kaupunginvaltuuston hyväksymän (22.6.2016 § 196) hallintosäännön mukaan liikelaitoksen johtokunta päättää tai hyväksyy perusteet ja rajat, joiden mukaan viranomainen päättää hankinnoista lukuun ottamatta osakkeita (10 luku 1 § 2 momentti 3 kohta). Samaan hankintakokonaisuuteen liittyvän sopimusmuutoksen osalta hankintavaltuutta tulee tarkastella alkuperäisen hankinnan ja sopimusmuutoksen yhteenlasketun hankinta-arvon mukaan. Näin ollen, mikäli sopimusmuutoksen myötä hankintakokonaisuuden arvo (alkuperäinen hankinta ja sopimusmuutos/lisätilaus) ylittäisi alkuperäisen päätöksentekijän hankintavaltuudet, sopimusmuutosta tai lisätilausta koskeva päätös on vietävä sellaiselle taholle, jonka hankintavaltuudet kattavat koko hankintakokonaisuuden.

Rakentamispalveluliikelaitoksen johtokunta on vahvistanut 20.6.2017 § 6, että Staran viranhaltijoilla on seuraavat hankintakohtaiset arvonlisäverottomat hankintavaltuudet: toimitusjohtaja 800.000 euroa yksikönjohtajat 200.000 euroa ja muut viranhaltijat 15.000 euroa. Hankintaval-

tuusrajat ovat arvonlisäverottomia arvoja. Hankintavaltuudet ovat samat riippumatta siitä, onko sopimuksessa kyse rakennusurakasta, palveluhankinnasta tai tavarahankinnasta.

Hankintayksikön kilpailuttamat hankintasopimukset ovat lähtökohtaisesti voimassa kilpailutuksessa mainittujen sopimusehtojen mukaisesti. Jos hankintalain mukaisesti kilpailutetuissa sopimuksissa ilmenee kesken sopimuskauden tarvetta muutoksille, hankintayksikön tulee tarkistaa, onko sopimuksen muuttamiselle perusteita.

Hankintalain 136 §:n mukaan olennaisena sopimusmuutoksena pidetään ainakin muutosta, jos:

1. muutoksella otetaan käyttöön ehtoja, jotka, jos ne olisivat alun perin kuuluneet hankintamenettelyyn, olisivat mahdollistaneet muiden kuin alun perin valittujen ehdokkaiden osallistumisen menettelyyn tai muun kuin alun perin hyväksytyyn tarjouksen hyväksymisen tai jotka olisivat tuoneet hankintamenettelyyn lisää osallistujia;
2. sopimuksesta tai puitejärjestelystä tulee muutoksen jälkeen taloudellisesti edullisempi sopimuskumppanille sellaisella tavalla, jota alkuperäisessä hankintasopimuksessa tai puitejärjestelyssä ei ollut määritetty;
3. muutos laajentaa sopimuksen tai puitejärjestelyn soveltamisalaa huomattavasti;
4. sopimuskumppani, jonka kanssa hankintayksikkö on alun perin tehnyt sopimuksen, korvataan uudella sopimuskumppanilla.

Sen estämättä, mitä 1 momentissa säädetään, hankintasopimukseen ja puitejärjestelyyn voidaan tehdä muutos ilman uutta hankintamenettelyä, jos:

1. se perustuu hankintamenettelyn aikana tiedossa olleisiin ja hankinta-asiakirjoissa mainittuihin sopimusehtoihin tai niiden muuttamista koskeviin ehtoihin, niiden rahallisesta arvosta riippumatta, ja nämä ehdot ovat selkeät, täsmälliset ja yksiselitteiset, eivätkä ne muuta hankintasopimuksen tai puitejärjestelyn yleistä luonnetta;
2. alkuperäisen sopimuskumppanin on tarpeen suorittaa lisätöitä tai -palveluja taikka ylimääräisiä tavarantoimituksia, jotka eivät sisältyneet alkuperäiseen sopimukseen, ja jos sopimuskumppanin vaihtaminen ei ole mahdollista taloudellisista tai teknisistä

- syistä ja aiheuttaisi merkittävää haittaa tai kustannusten merkittävää päällekkäisyyttä hankintayksikölle;
3. muutoksen tarve johtuu olosuhteista, joita huolellinen hankintayksikkö ei ole voinut ennakoida eikä muutos vaikuta hankintasopimuksen yleiseen luonteeseen;
 4. alkuperäinen sopimuskumppani korvataan uudella sopimuskumppanilla 1 kohdan mukaisella yksiselitteisellä sopimuksen muuttamista koskevalla ehdolla tai alkuperäisen sopimuskumppanin asema siirtyy yhtiön rakennejärjestelyjen, yritysostojen, sulautumisten ja määräysvallan muutosten tai maksukyvyttömyyden seurauksena kokonaan tai osittain toiselle toimittajalle, joka täyttää alun perin vahvistetut laadulliset soveltuvuusvaatimukset edellyttäen, ettei tästä aiheudu muita olennaisia muutoksia sopimukseen eikä tällä pyritä kiertämään tämän lain soveltamista;
 5. kyse on sellaisesta vähäarvoisesta sopimusmuutoksesta, joka alittaa liitteessä E tarkoitettuja palveluja koskevissa hankinnoissa sekä käyttöoikeussopimuksissa kansalliset kynnysarvot tai muissa hankinnoissa EU-kynnysarvot eikä vaikuta sopimuksen yleiseen luonteeseen.

Edellä 2 momentin 2 ja 3 kohdassa tarkoitettujen muutosten arvo ei saa olla enemmän kuin 50 prosenttia alkuperäisen sopimuksen arvosta. Jos 2 momentin 2 tai 3 kohdassa tarkoitettuja muutoksia tehdään peräkkäin useampia, arvioidaan jokaista muutosta itsenäisenä. Tällaisten muutosten tavoitteena ei saa olla tämän lain säännösten kiertäminen.

Edellä 2 momentin 5 kohdassa tarkoitettujen muutosten arvon tulee olla pienempi kuin 10 prosenttia alkuperäisen palvelu- tai tavarahankintasopimuksen tai palveluja koskevan käyttöoikeussopimuksen arvosta ja 15 prosenttia alkuperäisen rakennusurakkasopimuksen arvosta. Jos 2 momentin 5 kohdassa tarkoitettuja muutoksia tehdään peräkkäin useampia, arvo arvioidaan peräkkäisten muutosten kumulatiivisen nettoarvon perusteella. (4.6.2021/499) [HE 244/2020].

Edellä 3 ja 4 momentissa tarkoitettujen hinnan laskemista varten tarkistettu hinta on viitearvo, kun sopimukseen sisältyy indeksilauseke.

Lisätilauksia koskevaa sääntelyä sisältyy myös hankintalain 41 §:ään. Sääntely on osin samankaltaista kuin sopimusmuutoksia koskevan 136 §:n.

19.05.2022

Asia/3

Ukrainassa oleva sota on aiheuttanut tilanteen, jossa sopimukseen kohdistuu aiempaa enemmän ja nopeammin muutostarpeita kuin aikaisemmin. Sopimusmuutostarpeet saattavat sodan vaikutuksista johtuen liittyä esimerkiksi hinnanmuutoksiin, tuotteiden saatavuuteen tai toimitusketjuihin, ylivoimaiseen esteeseen, liikavaikeuteen tai varautumiseen. Jos sopimuksessa on sovittu sopimuksen muuttamista koskevista ehdoista, tulee sopimuksen muuttamisessa toimia sopimusehtojen mukaisesti. Jos sopimuksessa ei ole erikseen sovittu sopimuksen muuttamisen edellytyksistä, muutoksia tulee arvioida hankintalain reunaehtojen mukaisesti.

Rakentamispalveluliikelaitoksen toiminnan sujuvuuden varmistamiseksi on tarkoituksenmukaista, että toimitusjohtajalla ja yksikönjohtajilla on mahdollisuus päättää sopimusmuutoksista edellä mainituissa rajoissa vastaavasti, kuin jo aiemmin on päätetty rakennusurakoiden lisä- ja muutostöiden osalta.

Esittelijä

toimitusjohtaja
Timo Martiskainen

Lisätiedot

Tanja Dickman, hankintalakimies, puhelin: 310 38821
tanja.dickman(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Tiedoksi

Stara